

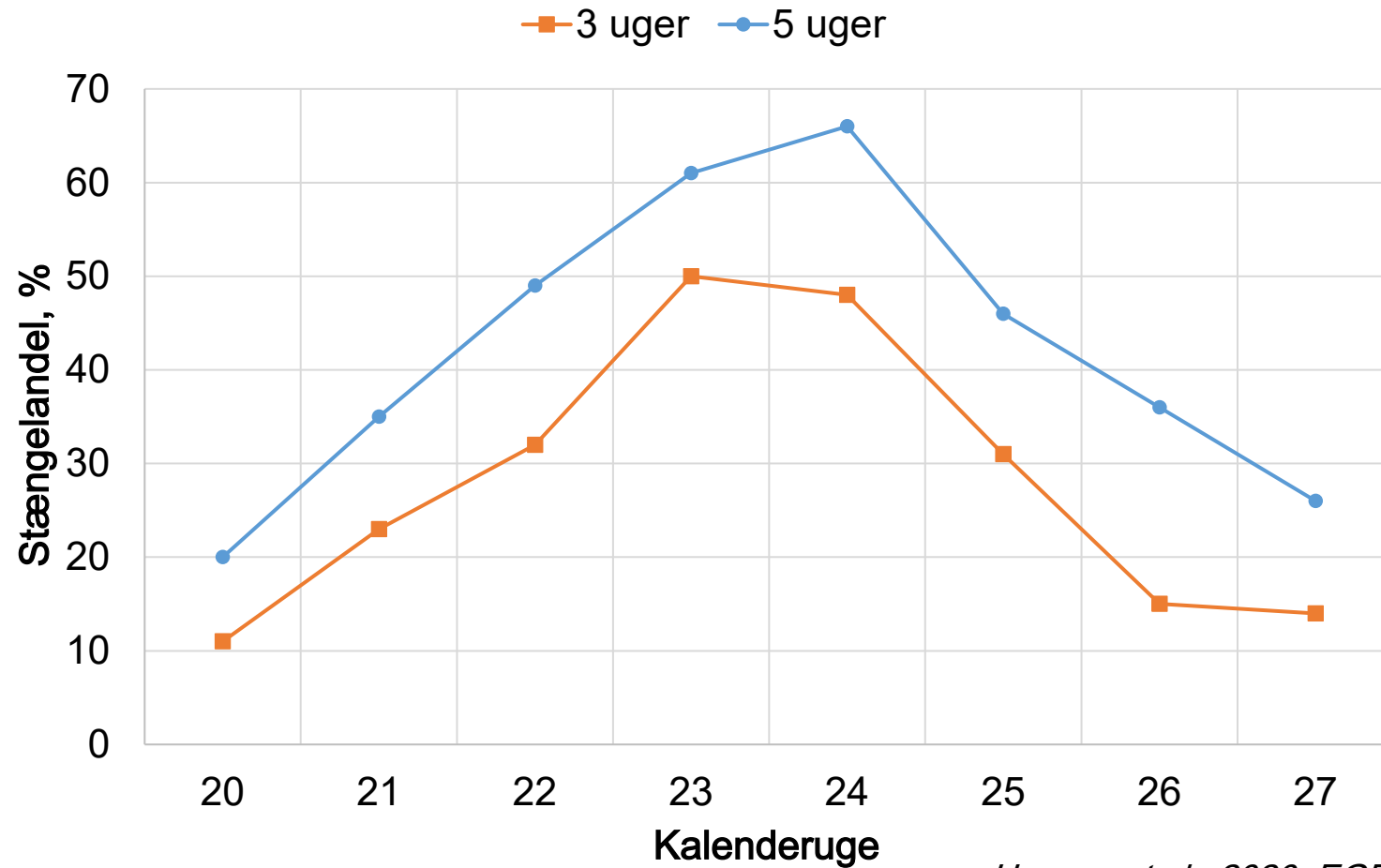
FRISK GRÆS PÅ STALD

PROTEINVÆRDI, MÆLKEPRODUKTION OG METANUDLEDNING

EMMA HVAS, MOGENS LARSEN, NIKOLAJ HANSEN OG MARTIN WEISBJERG
INSTITUT FOR HUSDYR OG VETERINÆRVIDENSKAB, ÅRBORG

HØJERE FORDØJELIGHED VED FRISK GRÆS

Hansen et al., 2020; EGF

ÆNDRING AF PROTEINFRAKTIONERNE

% af total N	Frisk græs	Ensilage
Ikke -prote in-N (NPN)	28	55
Tilgæ nge lig prote in	67	39
Utilgæ nge lig prote in	5	6

- Ved ensilering nedbrydes noget prote in til NPN

Wyss, 2018

VARIATION IRÅPROTEINDG SUKKER

Råprotein, % af tørstof	Morgen	Aften
Maj	19,7	14,7
Juli	20,1	16,8
September	23,2	18,5

- Protein er høj om morgenen

Sukker, % af tørstof	Morgen	Aften
Maj	16,1	22,9
Juli	9,9	13,9
September	7,3	13,2

- Sukker er høj om aftenen

Holshof et al., 2022; EGF

FORVENTNINGER TIL FODRING MED FRISK GRÆS PÅ STALD

Frisk (og yngre) græs har en højere vom-fordøjelighed og råproteinindhold sammenlignet med ensilage

- Foderoptag
- Mælkeproduktion
- NDF fordøjelighed og passage ud af vommen
- Mikrobiel proteinsyntese i vommen

Frisk græs indeholder mere vand end ensilage

- Væskepassagehastighed

Frisk græs kan reducere kørs metaudledning

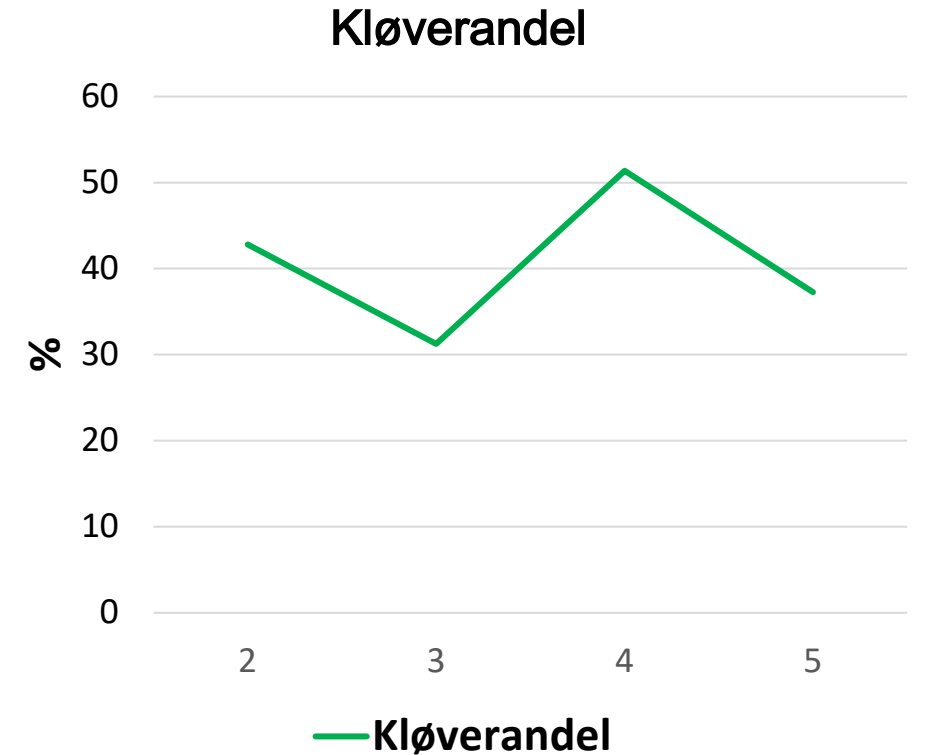
FORSØGSDESIGN

Forsøg med vom- og tarmfistulerede malk køer (6 køer)

- 6 køer til fordøjelighed
- 3 køer til vomtømninger
- 3 køer til respirationskammer

3 behandlinger

- Grovfoder a.d. Libitum
 - **Kontrol: 1. slæt kløvergræsensilage 2022**
 - Frisk græs, 3 ugers genvækst, høstet mellem 8.30 og 9.30
 - **Rajgræs+hvidkløver (bld. 35; ~43% TS kløver)**
 - **Rajgræs (bld. 35 uden kløver)**
- Separat kraftfoder, tilbudt 4,5 kg TS/ko/dag

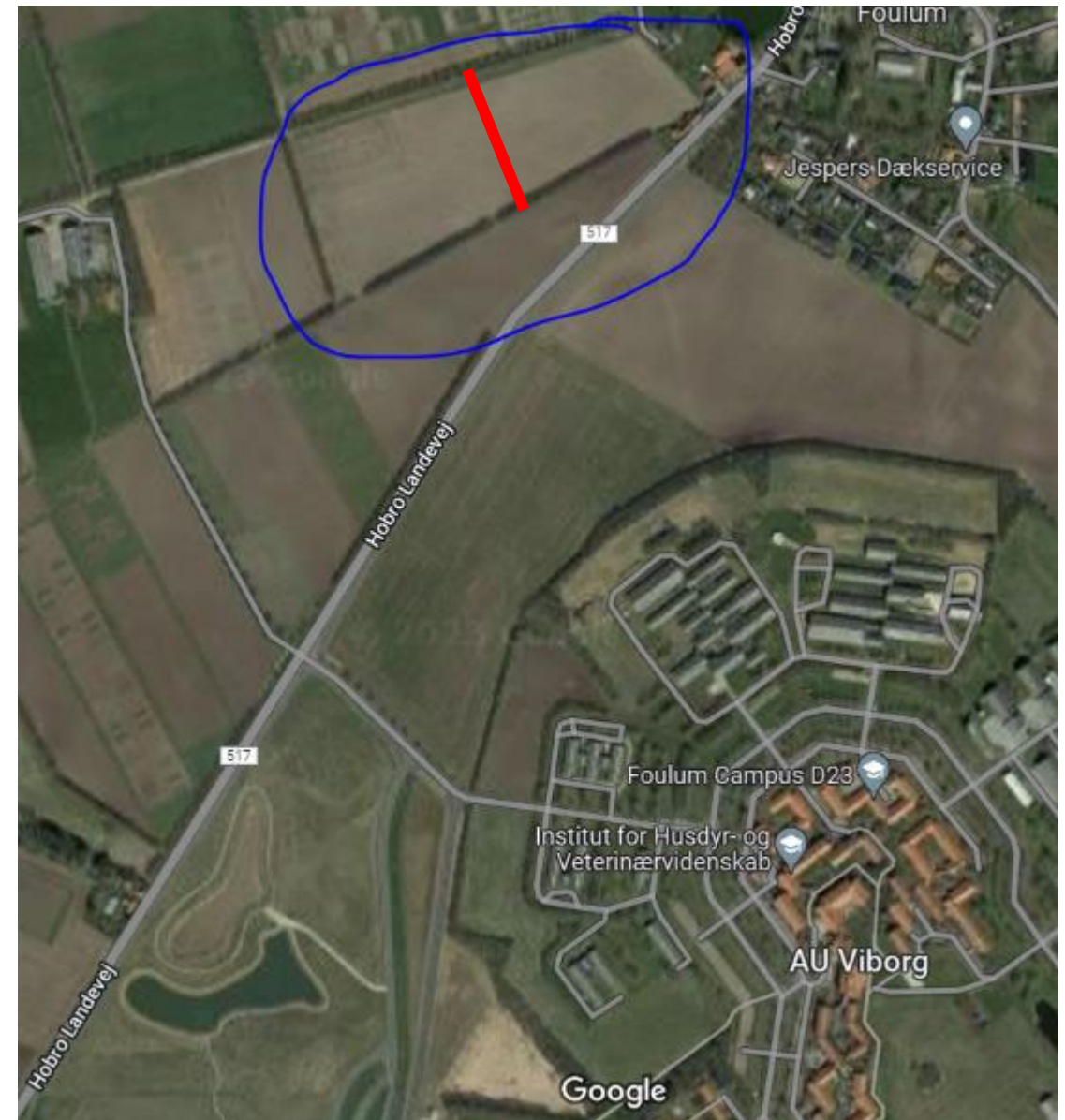
MARKDEL

Udlagt i forår 2022

- Grønbyg som dæksæd
- 2× efterslæt

Græshøst i 2023

- Ingen gylle
 - **Kl.græs-blanding:** 100 + 30 kg N
 - **Græs-blanding:** 150 + 50 kg N
- Forsøg fra 12. maj til 23. juni
- Vandet 3 gange
- 3 ugers genvækst til fodring
- Slået af 1 gang inden forsøgsstart

FODRING MED FRISK GRÆS

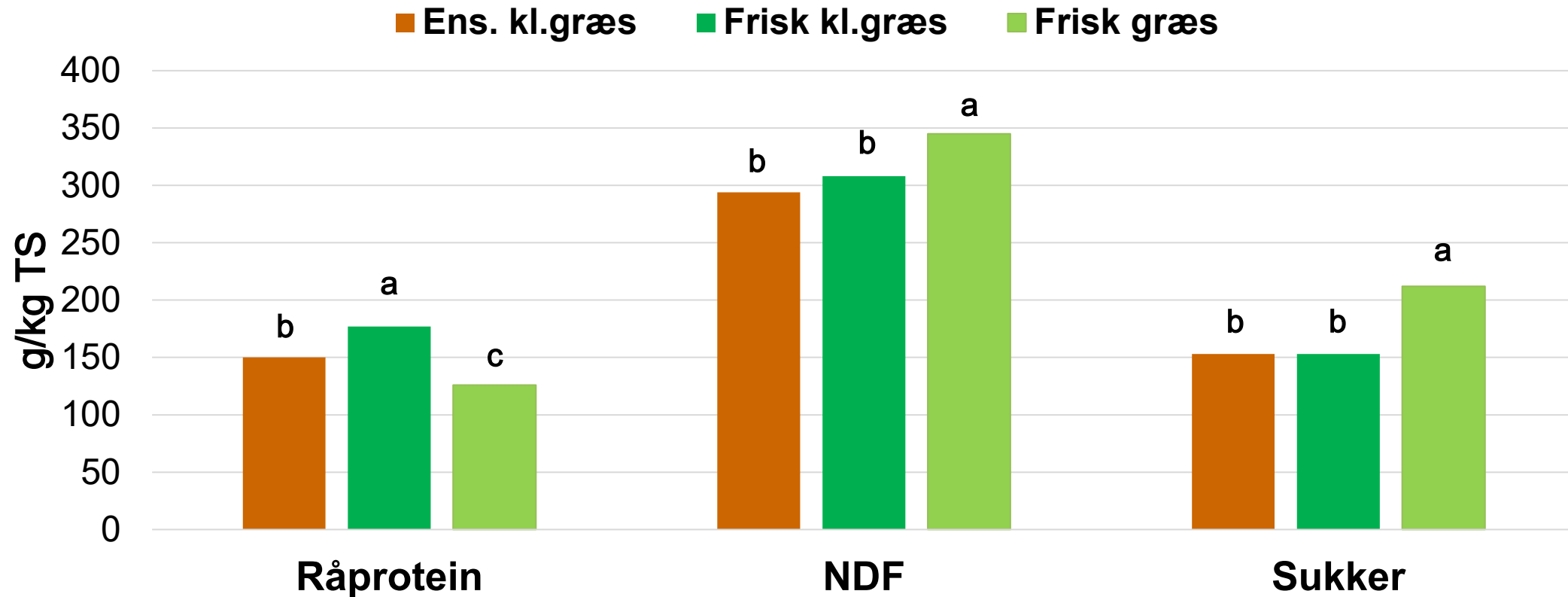
BEHANDLINGERNE'S INDHOLD

Indhold, g/kg TS	Ens.kl.græs	Friskkl.græs	Frisk græs	Kraftfoder
TS, g/ kg	366	161	203	897
Aske	86.8	91.2	80.2	88.2
Rå prote in	148	181	115	161
Sukker	163	171	253	85.9
NDF	353	371	428	85.6
Opl. N, % a f N	67.0	39.0	40.6	23.3
Prote in ned b. %	82.5	76.0	71.4	-
FKOS, % a f OS*	80.9	77.9	81.2	-

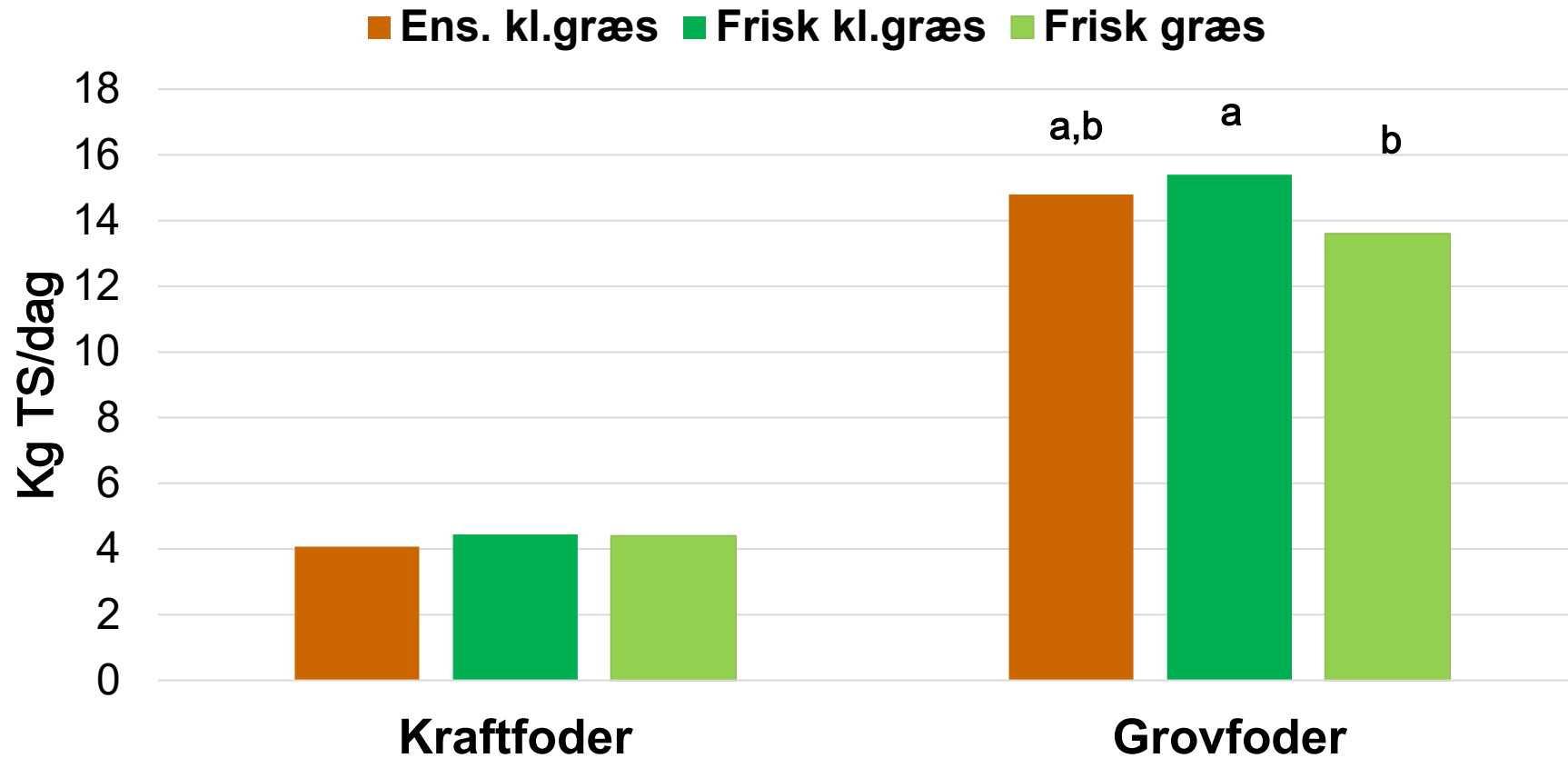
*FKOS = Orga niskstof fordøje lig he d må lt in-vitro og omr egne t til in-vivo

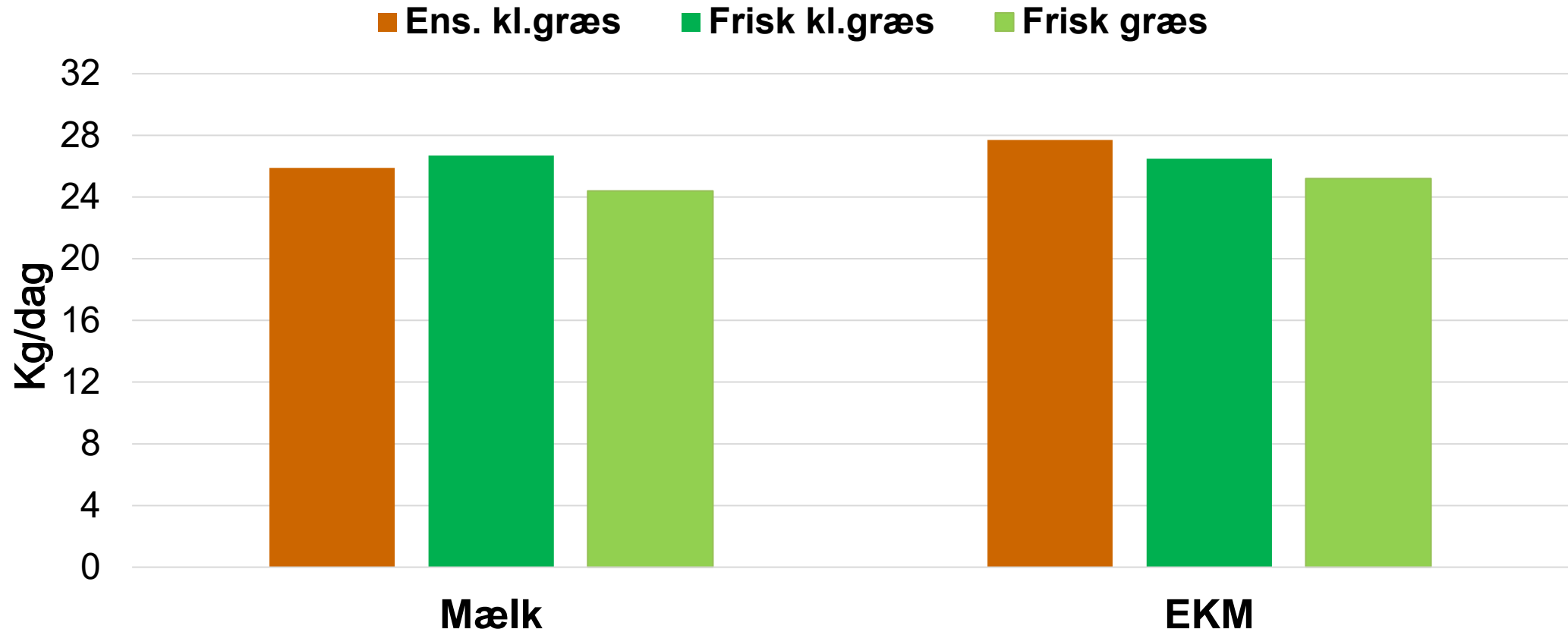
RATIONERNE INDHOLD

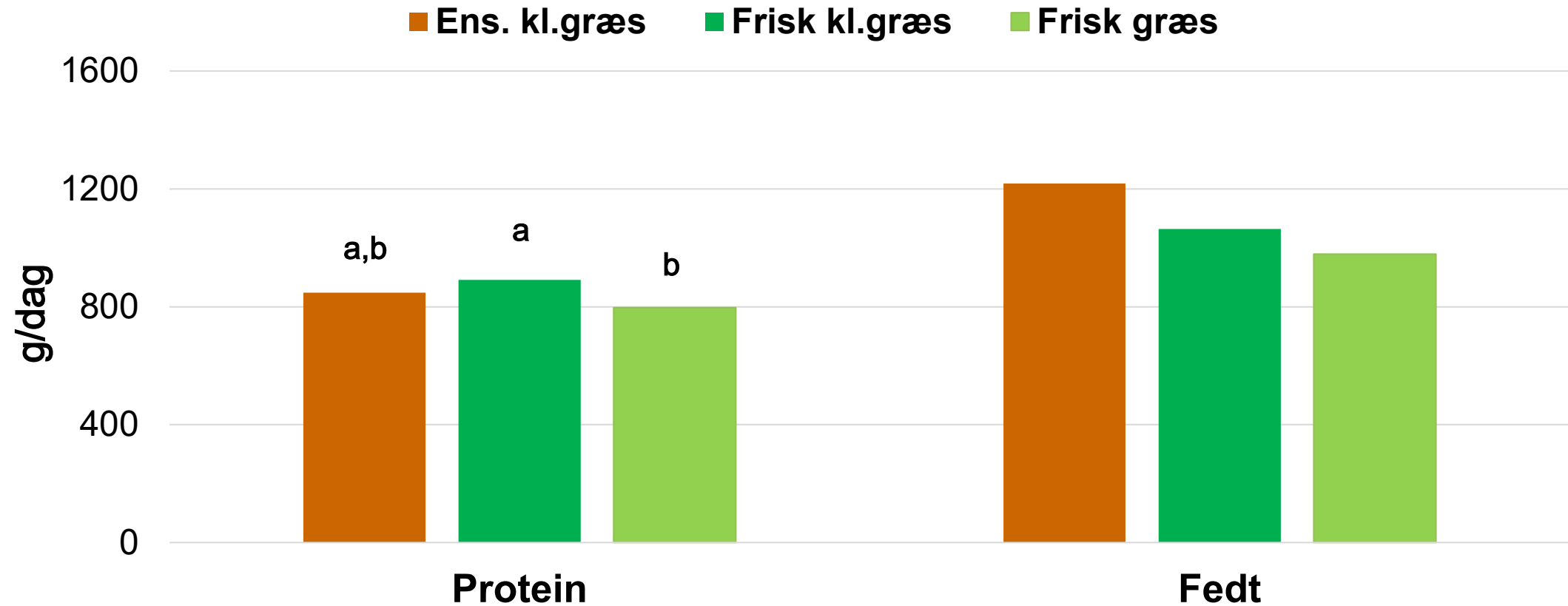
FODEROPTAG

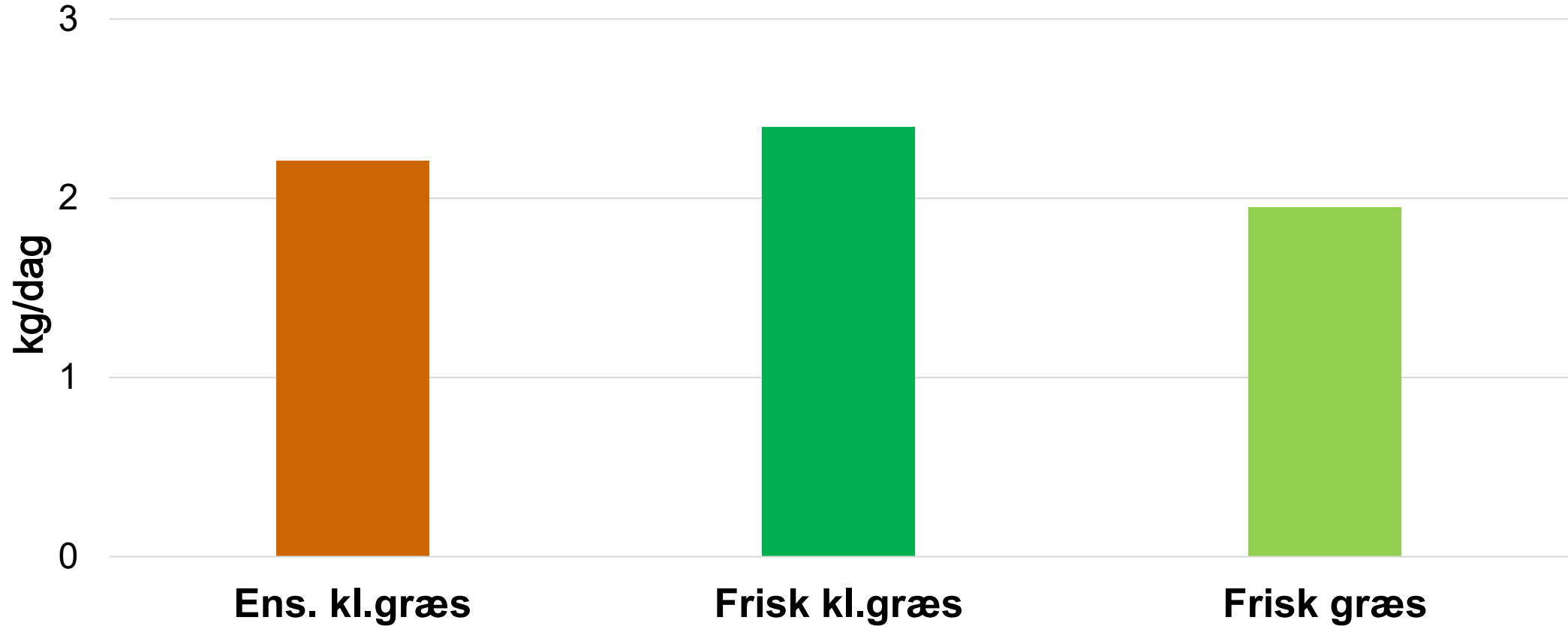
MÆLKEYDELSE

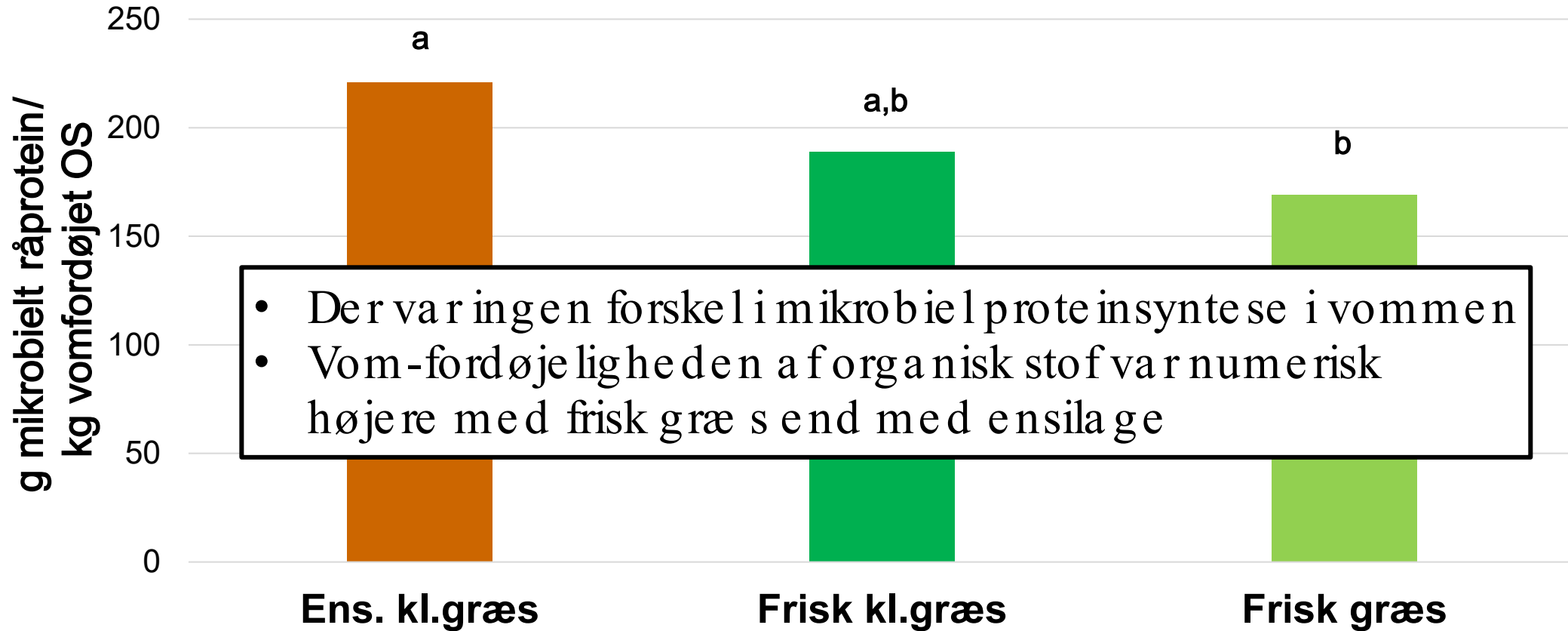
MÆLKENS INDHOLD

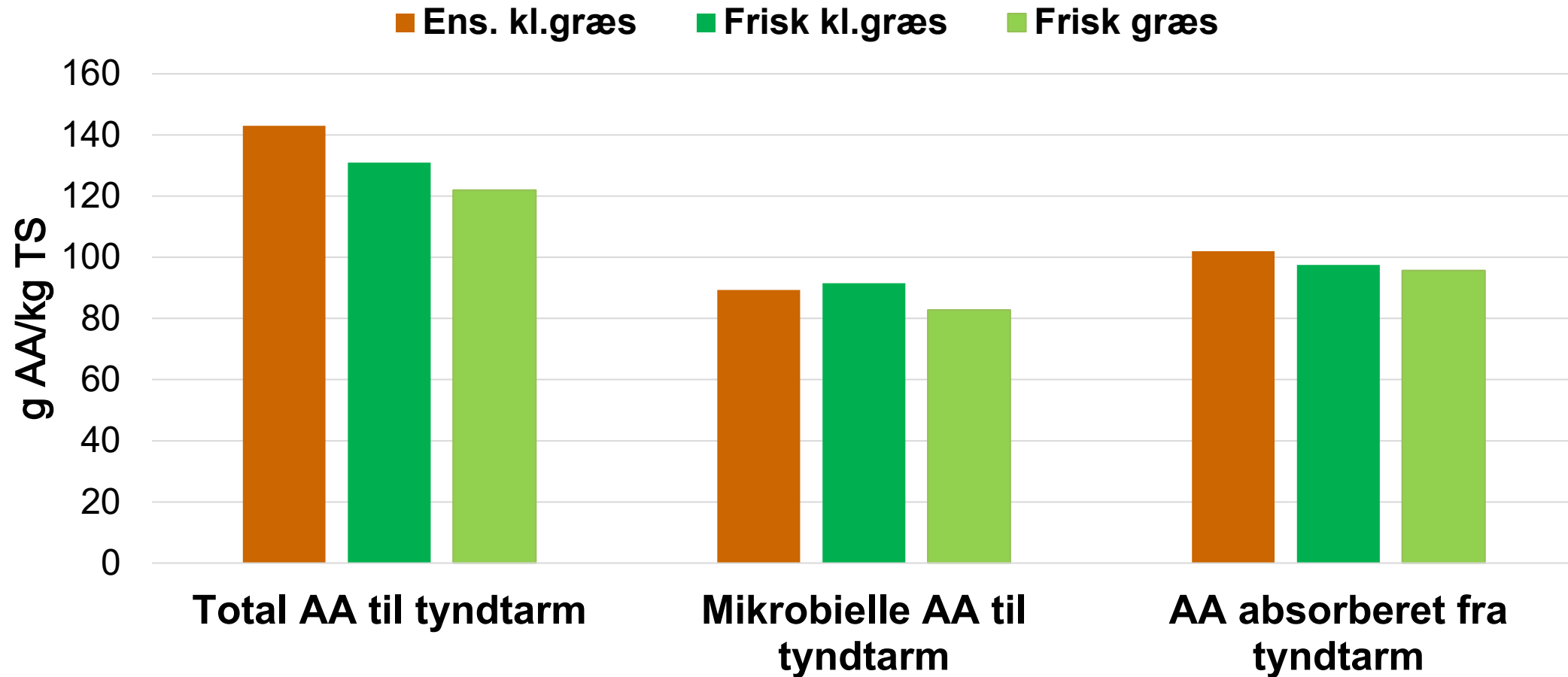
MIKROBIEL PROTEINSYNTESE

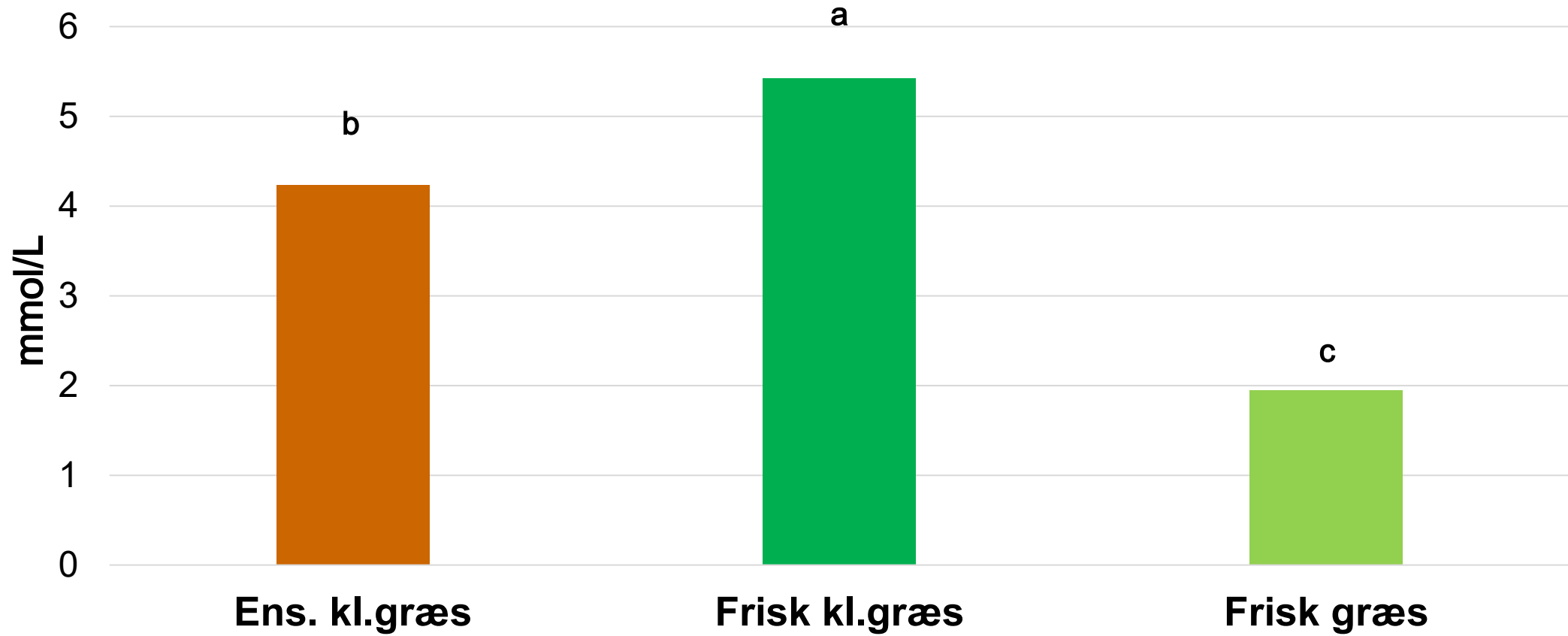
MIKROBIEL EFFEKTIVITET

AMINOSYREFORSYNING

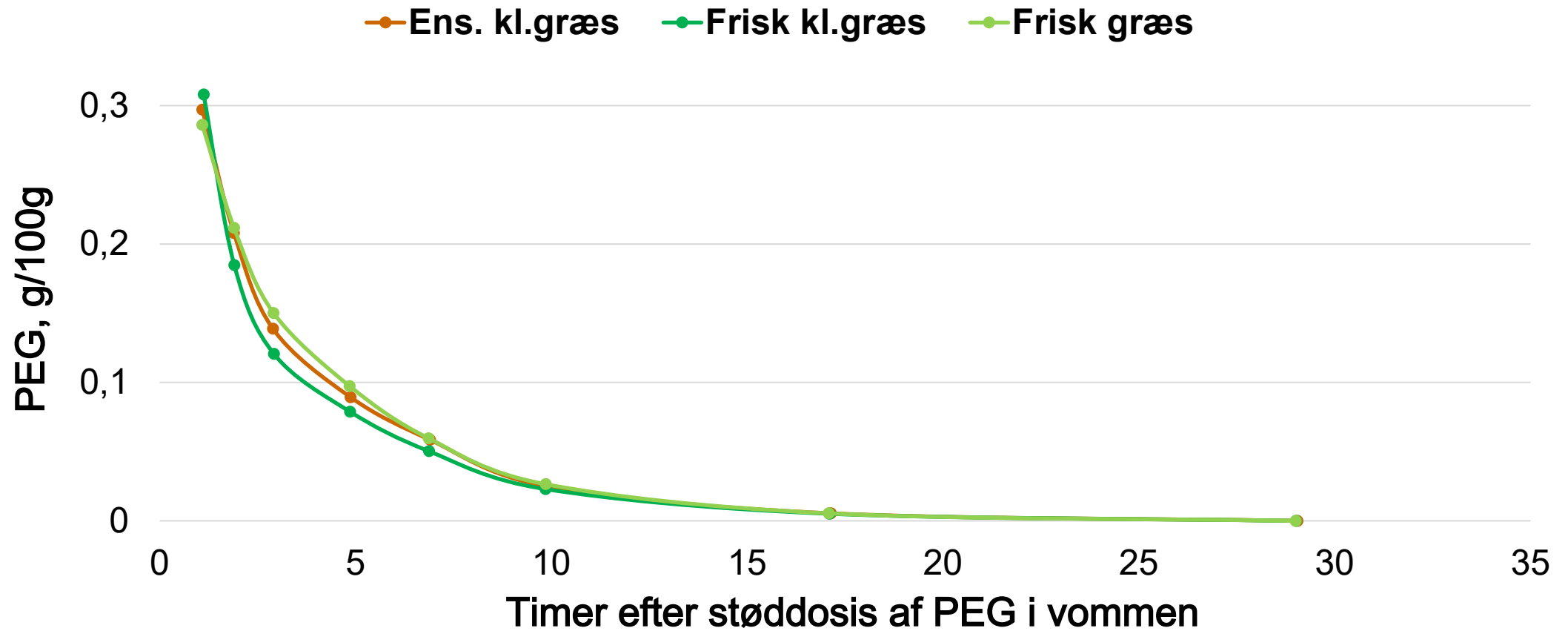

AMMONIAK I VOMMEN

VÆSKEPASSAGE

Støddosis PEG indgivet ~7 timer efter morgenfodring (~kl. 13)

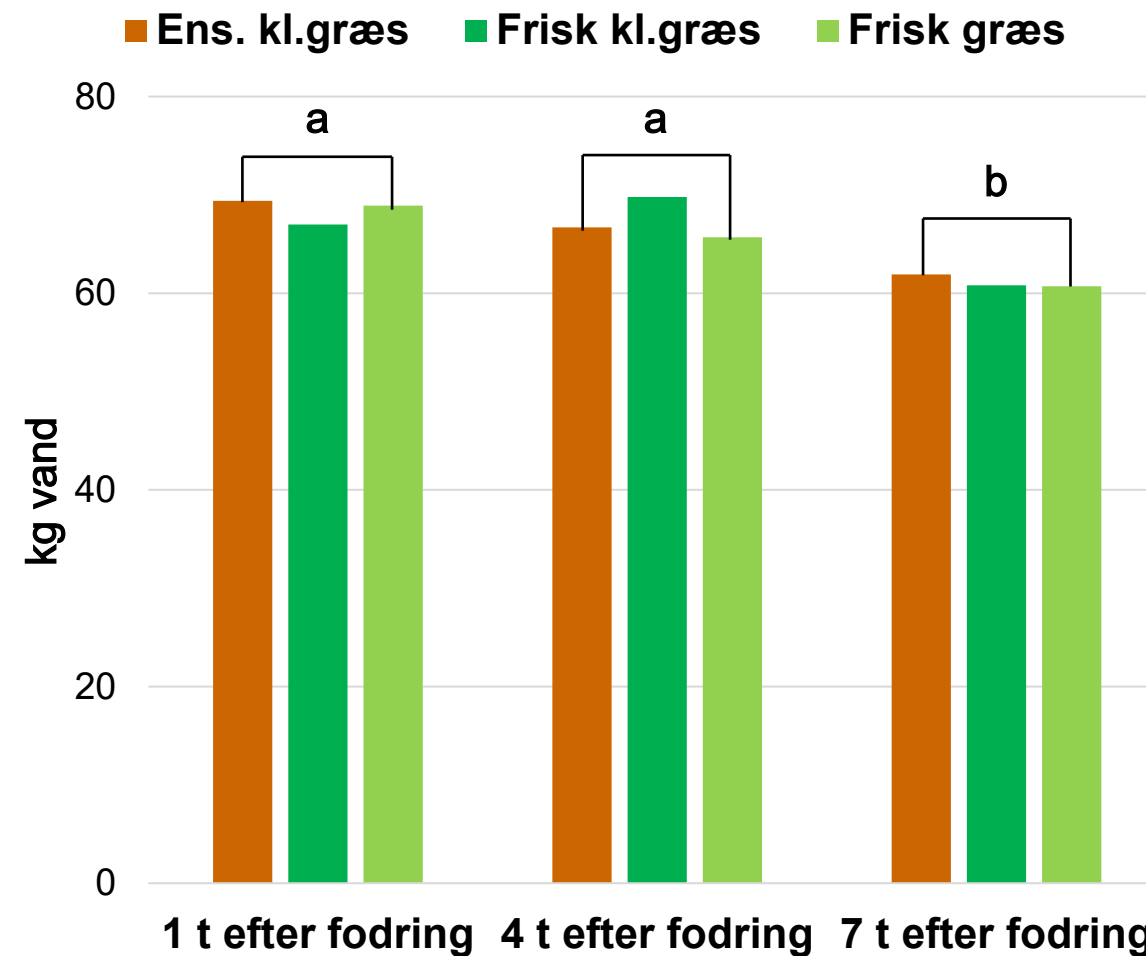
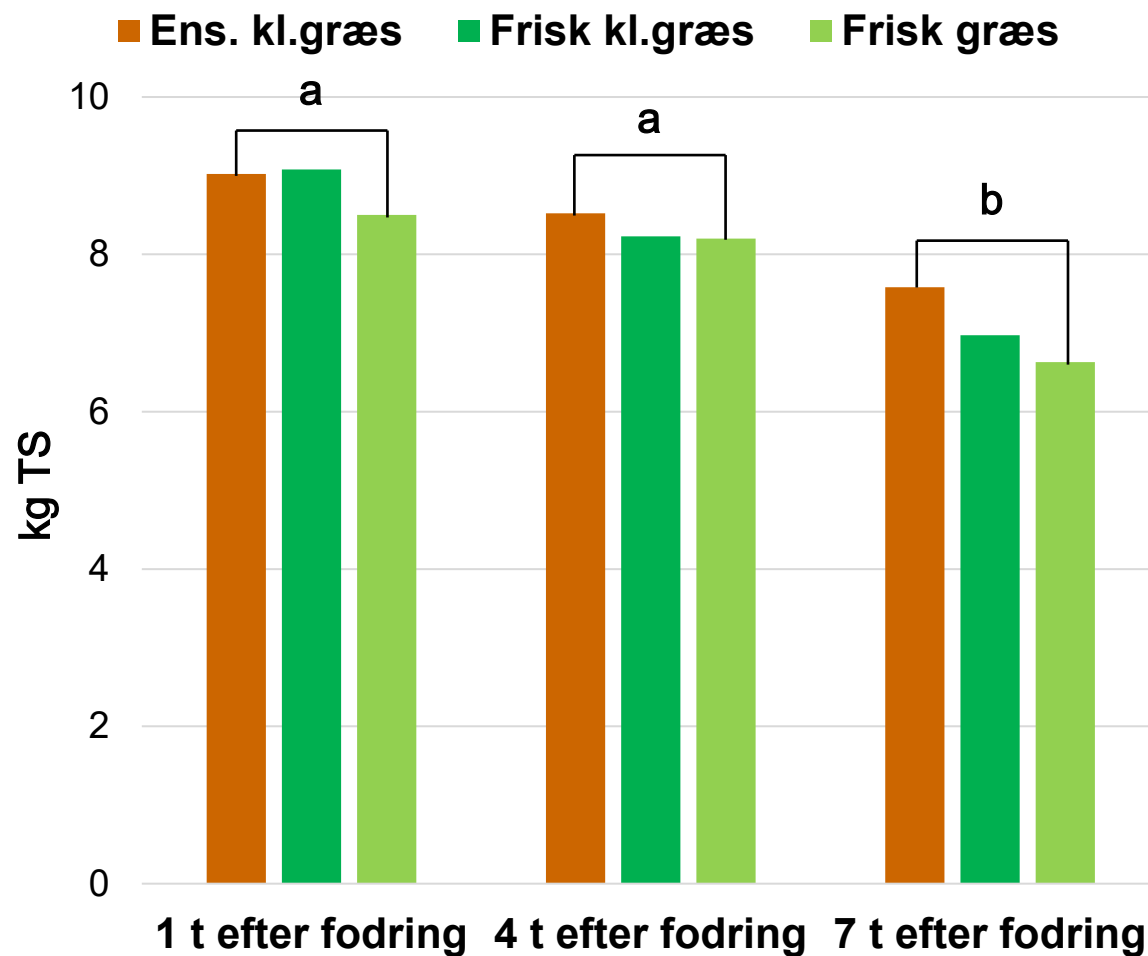
VÆSKEPASSAGE

Estimeret som 1. ordens passage kinetik ud fra PEG kurve

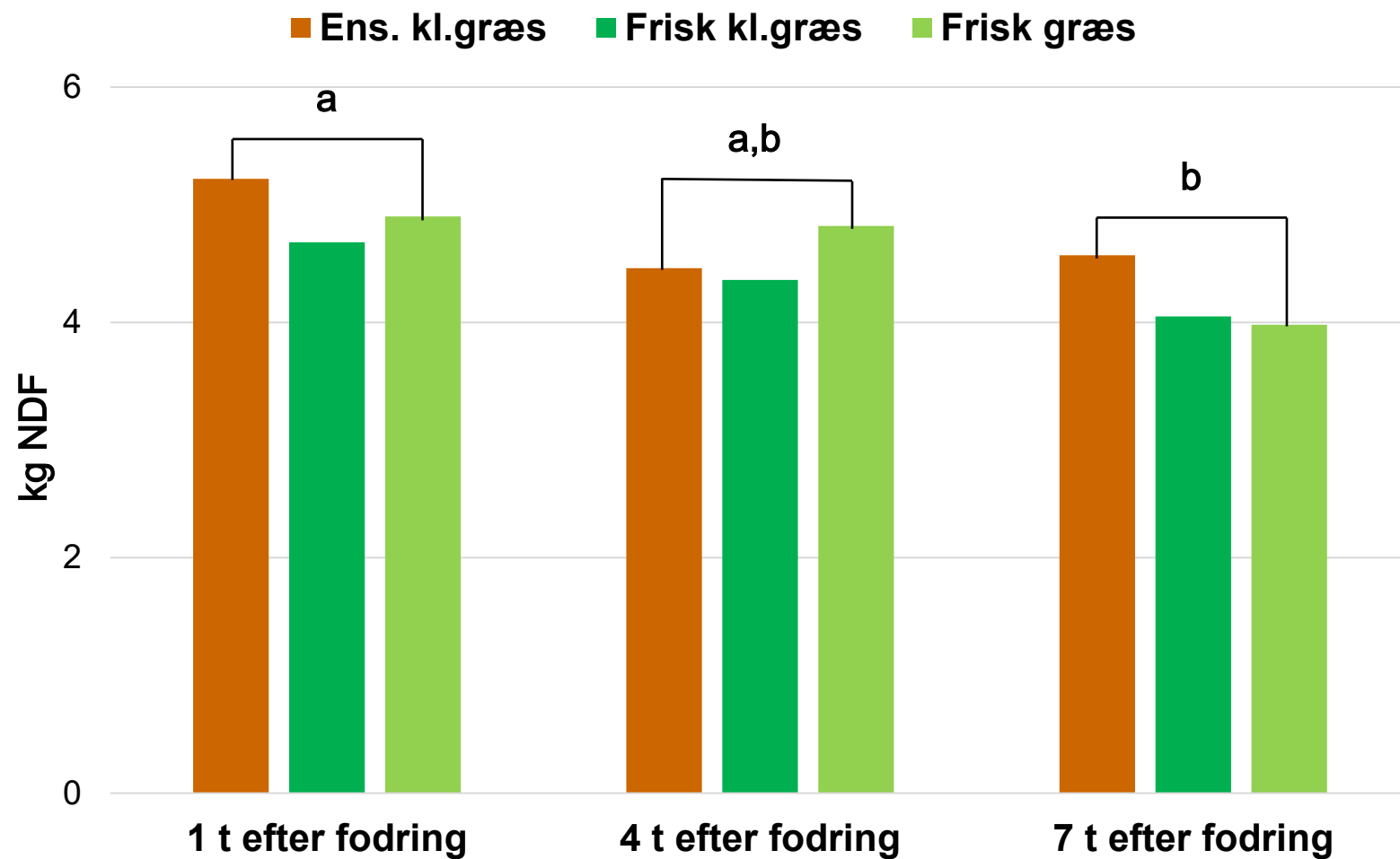
	Ens.kl.græs	Friskkl.græs	Frisk græs	SEM	<i>P</i> værdi
Vommens væske pulje, L	66.4	66.7	63.0	5.48	0.72
Væske passage, L/time	16.6	17.1	16.0	1.51	0.77

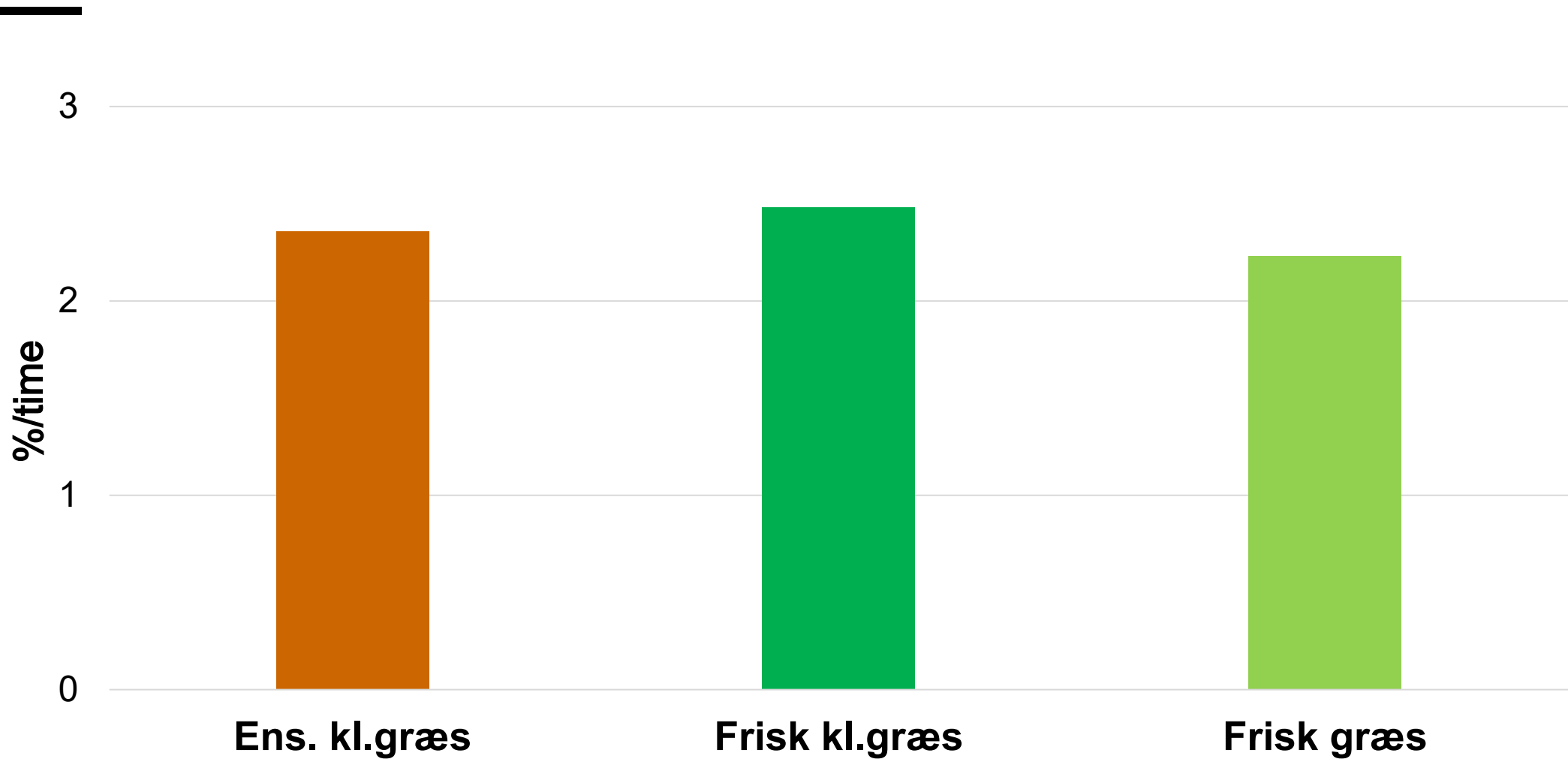
VOMTØMNINGER

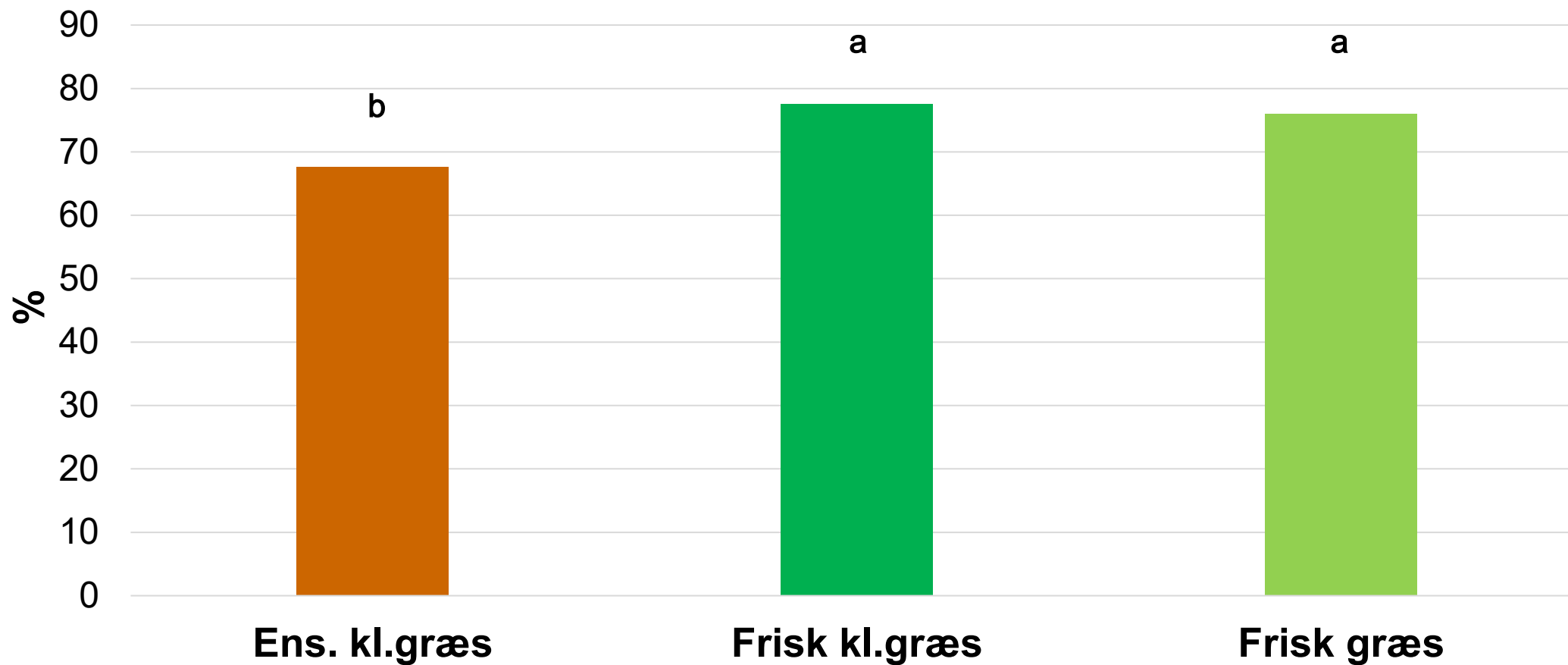
VOMTØMNINGER

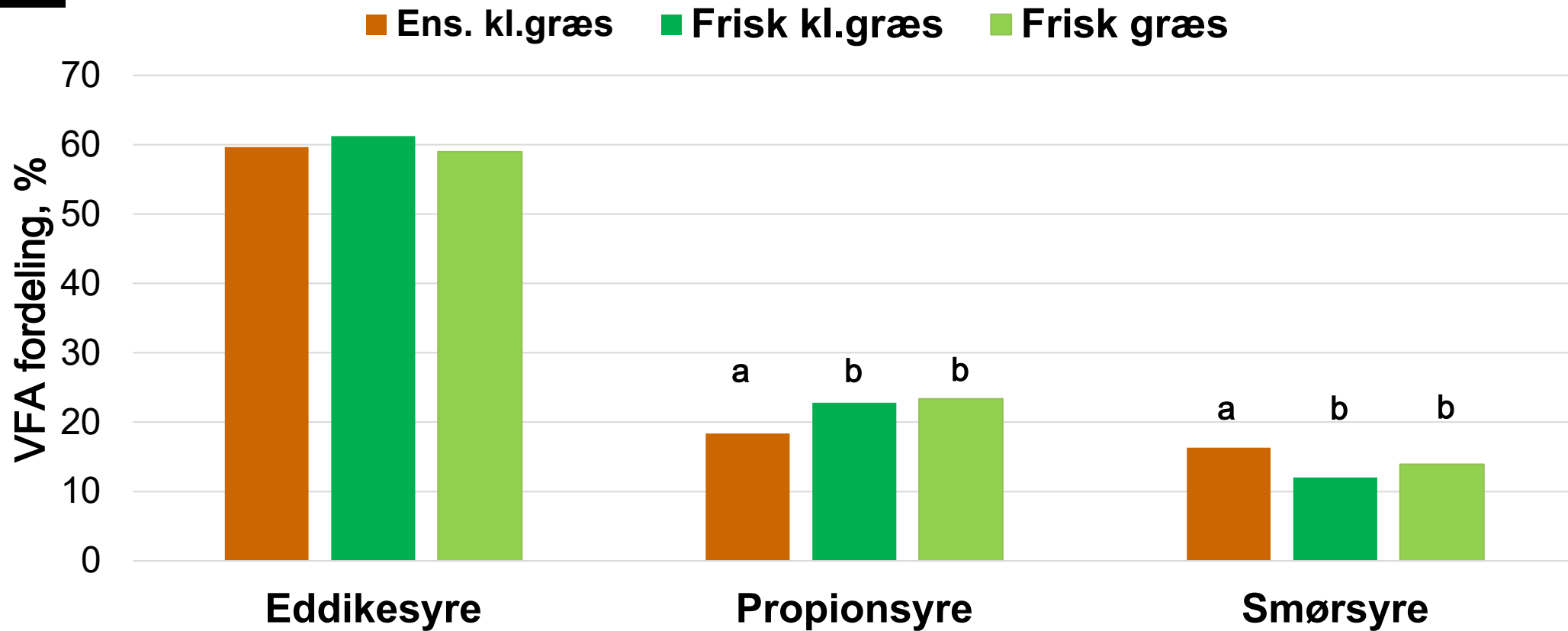
PASSAGE AF NDF - SOM EN MÅL FOR PASSAGE AF NDF

VOM-FORDØJELIGHED AF NDF

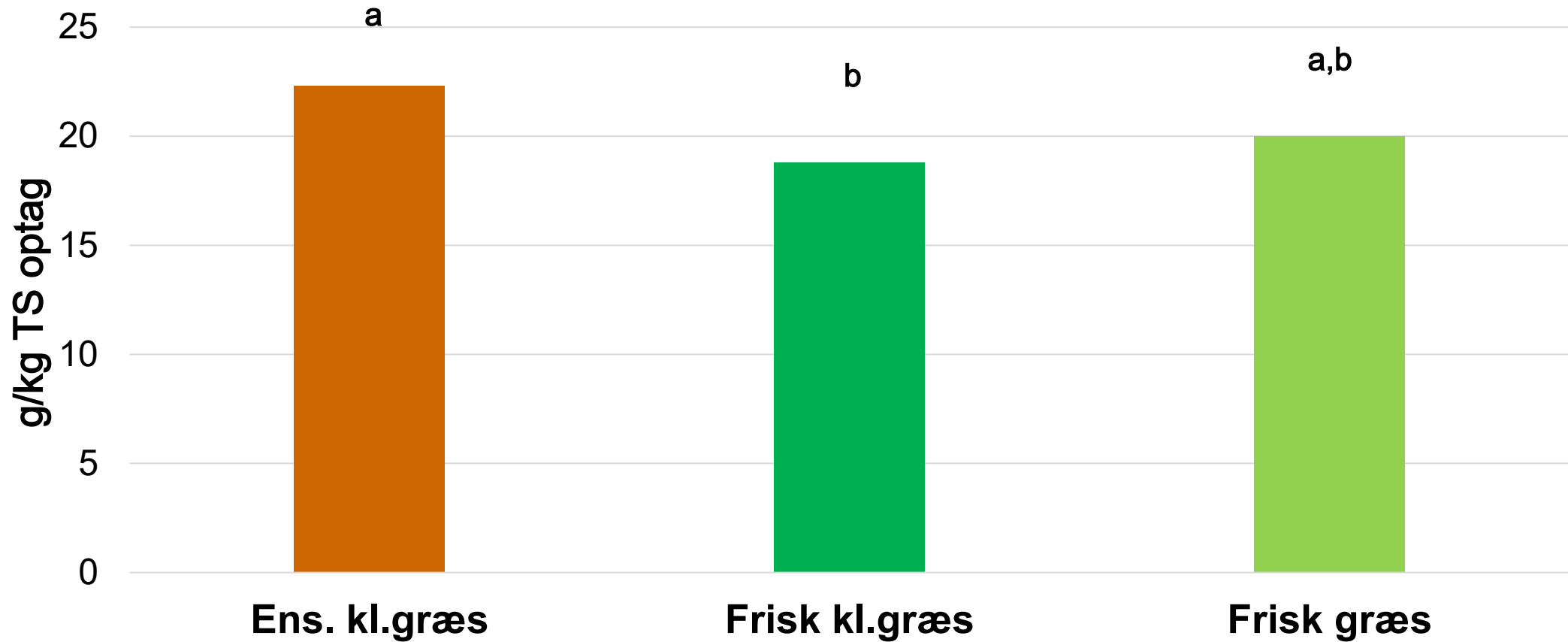
VOM VFA

- Højere propionsyre og lavere smørsyre andel i vommen
- Passer ikke med mere sukker i frisk græs

METANUDLEDNING

HVAD SIGER ANDRE FORSØG?

INSTITUT FOR HUSDYR OG VETERINÆRVIDENSKAB

INSTITUT FOR HUSDYR OG VETERINÆRVIDENSKAB

FODRINGS
9. SEPTEMBER 2025

EMMA MARIE VALLENTIN HVAS
POSTDOC

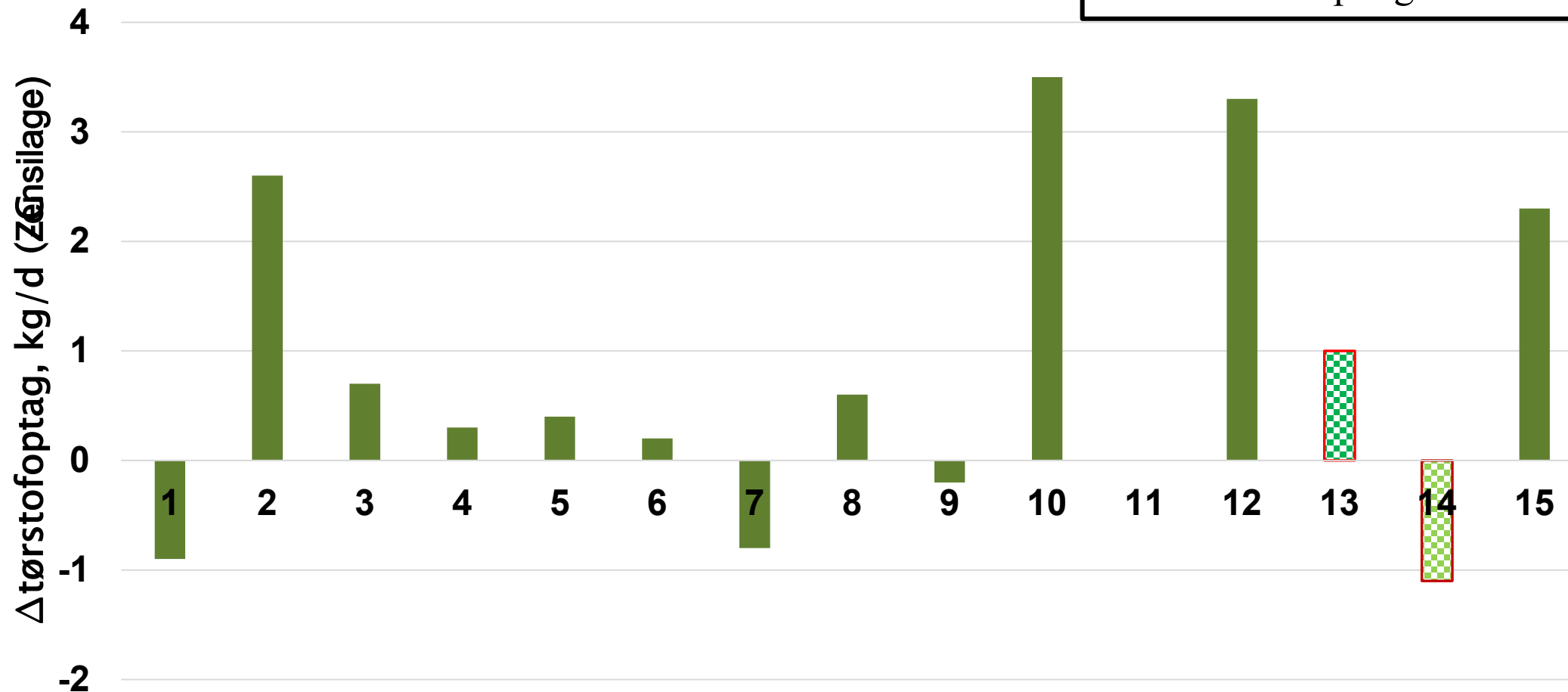
GENNEMGANG AF LITTERATUREN

- 8 publicerede forsøg + det foregående, med staldfodring af friskt græs (zero-grazing, ZG)
- 15 mulige sammenligninger af behandlinger, fx:
 - Ensilage vs. staldfodring med friskt græs/kløvergræs
 - Ensilage vs. staldfodring med friskt græs høstet på tre tidspunkter i sæsonen
 - Osv.
- Forsøg fra Irland, UK, Holland og Danmark
- Forsøg med malkende køer, men:
 - Både produktions- og fordøjelighedsforsøg

ÆNDRING I TØRSTOFOPTAG

>0 = Højere optag med stalldgræs
<0 = Lavere optag med stalldgræs

ZG: zero-grazing

INSTITUT FOR HUSDYR OG VETERINÆRVIDENSKAB

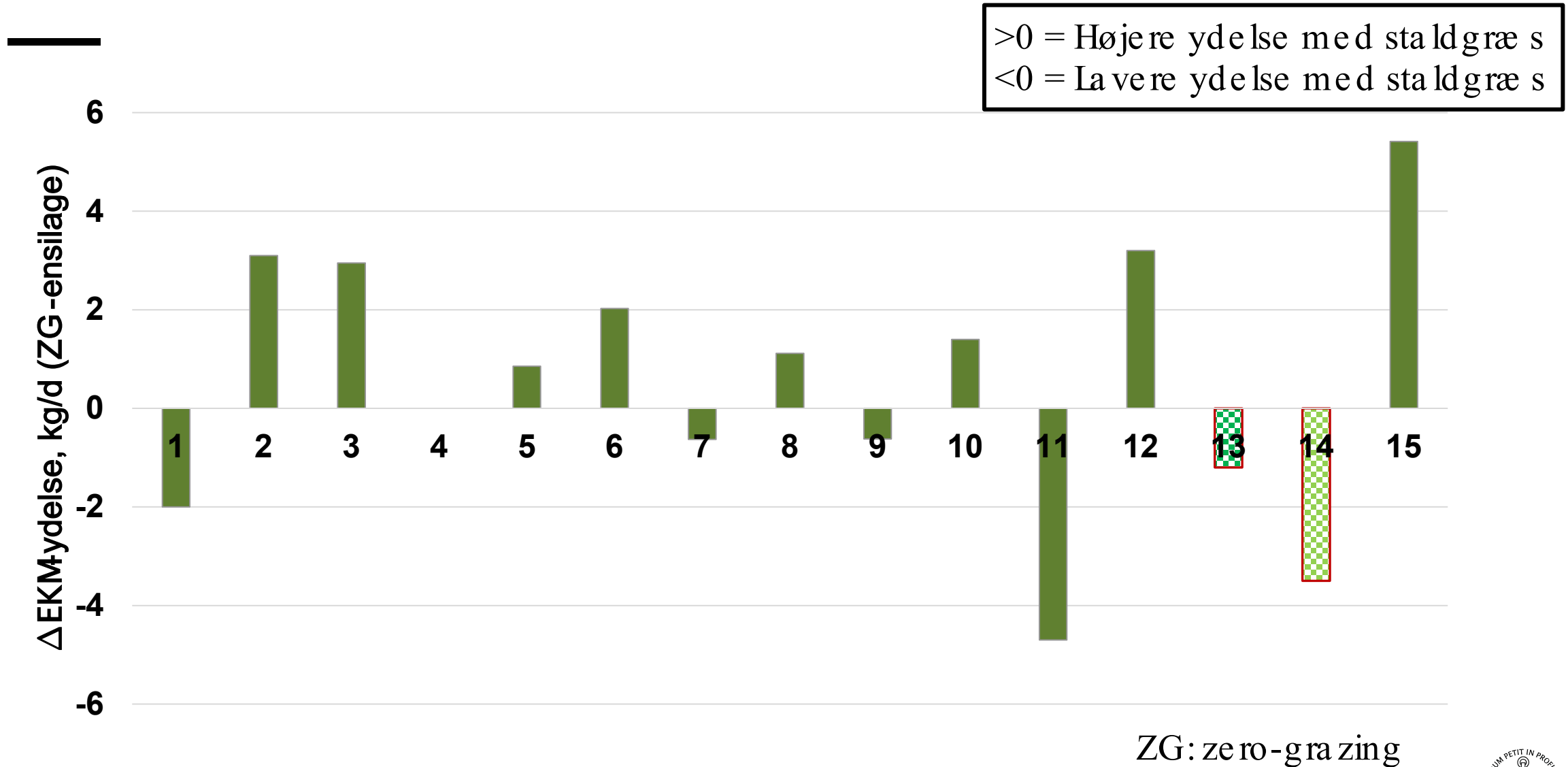
INSTITUT FOR HUSDYR OG VETERINÆRVIDENSKAB

FODRINGSDAG
9. SEPTEMBER 2025

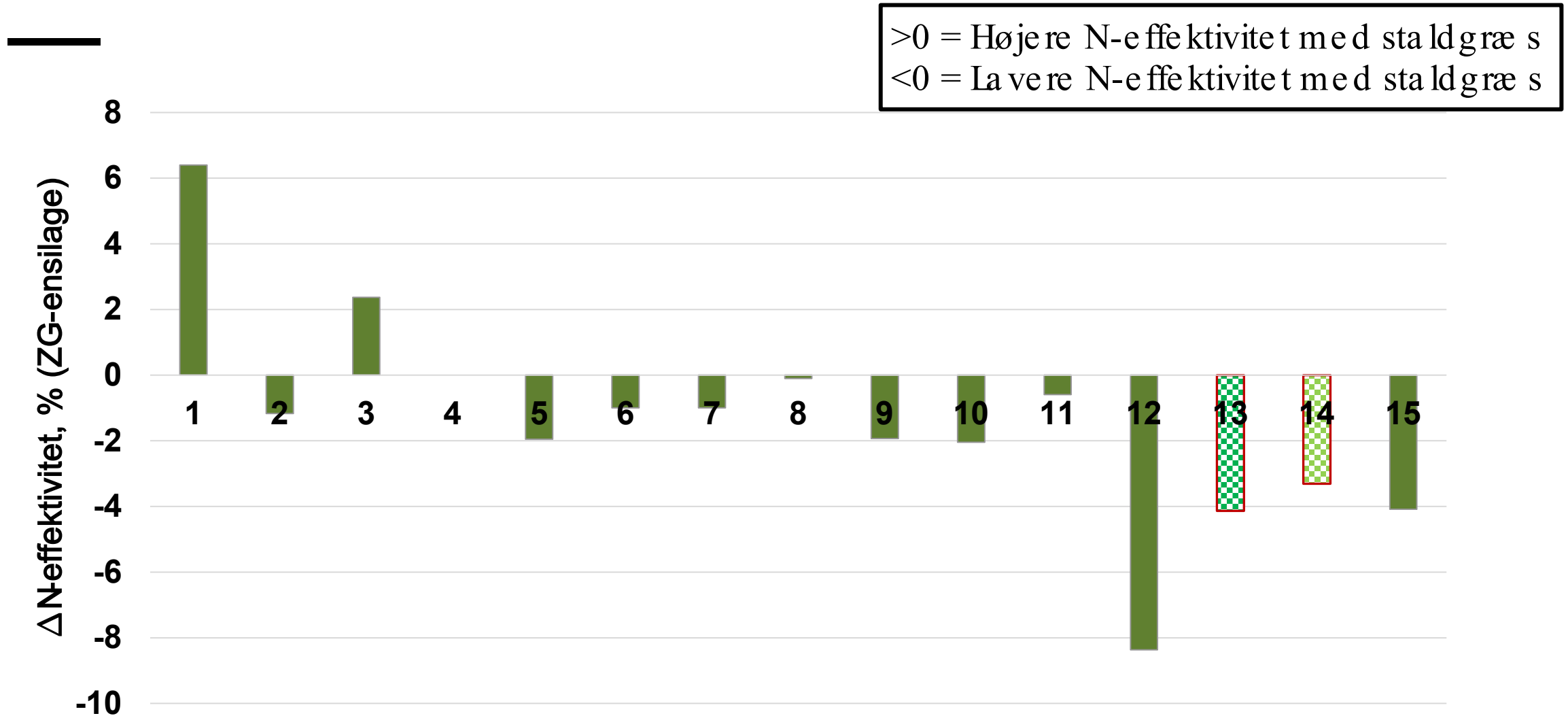
EMMA MARIE VALLENTIN HVAS
POSTDOC

ÆNDRING IEKM-YDELSE

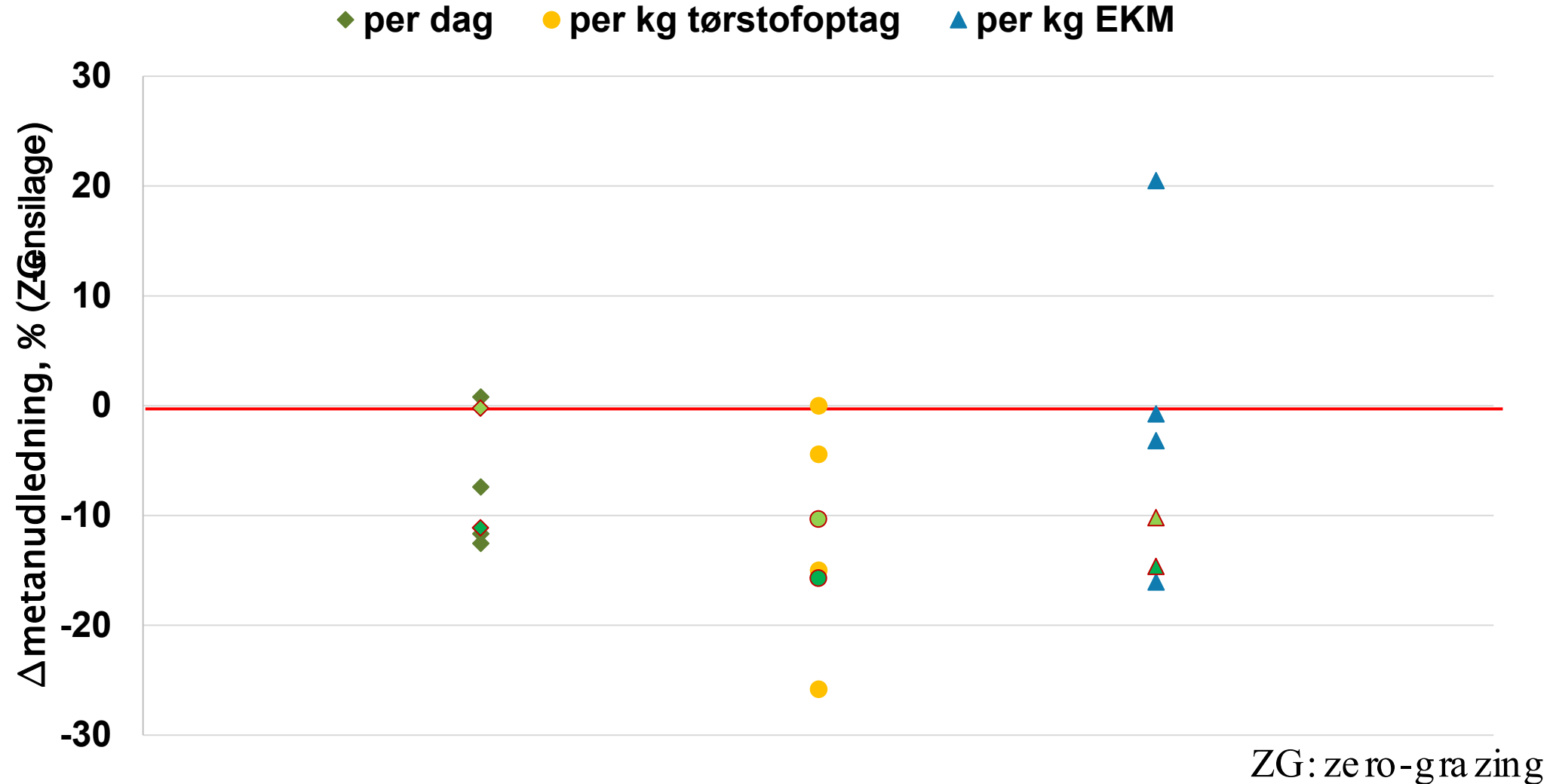

N –EFFEKTIVITET

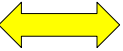
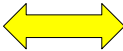
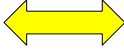
METANPRODUKTION

>0 = Højere udledning med staldgræs
<0 = Lavere udledning med staldgræs

KONKLUSION

Forventninger:

- Foderoptag
 - Højere optag for **frisk kl.græs** end **frisk græs** men ingen forskel fra **ensilage**
- Mælkeproduktion
 - Studier viser både højere, lavere og uændret EKMydelse
- Væskepassage ud af vommen
 - Ingen forskel i væskepassage
- NDF fordøjelighed og passage ud af vommen
 - Højere NDF vom-fordøjelighed med frisk **kl.græs** og **græs** end **ensilage**
 - Ingen forskel i NDF passage ud af vommen

KONKLUSION

Forventninger:

- Mikrobiel proteinsyntese i vommen ↑
- Ingen ændring i mikrobiel proteinsyntese ↔
- Lavere mikrobiel effektivitet for **frisk græs** end **ensilage** ↓
- Metanudledning fra køer ↓
- Mindre udledning med **frisk kl.græs** end **ensilage** ↓
- Andre studier viser også en reduceret metanudledning ↓

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN

SE MERE PÅ PROJEKTSITE:
[HTTPS://ANIVET.AU.DK/FORSKNING/PROJEK
TER/STALDFODRING-MED-FRISK-GRAES](https://anivet.au.dk/forskning/projekter/staldfodring-med-frisk-graes)

STØTTET AF **Mælke**afgiftsfonden

INSTITUT FOR HUSDYR OG VETERINÆRVIDENSKAB

INSTITUT FOR HUSDYR OG VETERINÆRVIDENSKAB

FODRINGS DAG
9. SEPTEMBER 2025

EMMA MARIE VALLENTIN HVAS
POSTDOC

